

Eugen SIMION

Universul poetic la 1870

«Megalografia» unei epoci de tranziție. Amurgul dimineții.

„Poezia de salon” (IV)

Résumé

Universul liric și modelele de influență ale poezilor minori de la 1870 continuă să imite pe Hugo, Musset, Lamartine, dar abandonează pe Byron și, cum am zis, diminuează mesianismul romantic în latura lui militantă și se orientează spre modelele poeziei germane, adică spre un romantism mai spiritualizat, înțelegând poezia ca o viziune. „Poezia de salon” (T. Maiorescu) amestecă modelele. Tendința este de a muta accentul de la clasicismul și romantismul mediteraneean spre romantismul german. Întrâurirea mai puternică o are, curios, asupra acestor poeți intimiști și convenționali, nu atât estetica poeziei, ci filosofia sau, mai exact, un anumit spirit al timpului. Este cultivat scepticismul și, sub toate chipurile, sentimentul unui rău al veacului. Eminescu desparte, în fond, apele în lirica de la 1870, delimitându-se, printr-un patetic elogiul de generația lui Bolintineanu și Alecsandri și, totodată, de mentalitatea parazită a epigonilor din timpul său.

Cuvinte-cheie: poezii minori, modele literare, romantismul mediteraneean și german, poezia intimistă, poetica nefericii în lirică

L'univers poétique et les modèles d'influence des poètes mineurs du 1870 continuent à englober Hugo, Musset, Lamartine, mais abandonnent Byron et diminuent le messianisme romantique sous son côté militant et ils s'orientent vers les modèles de la poésie allemande, c'est-à-dire vers un romantisme plus spirituel, qui comprend la poésie comme une vision. "La poésie salonarde" (T. Maiorescu) mélange les modèles. La tendance est de mouvoir l'accent du classicisme et romantisme méditerranéen sur le romantisme allemand. Il est curieux que la plus forte influence sur ces poètes intimistes et conventionnels se manifeste non pas de la part de l'esthétique poétique, mais de la part de la philosophie, plus exactement d'un certain esprit du temps. On cultive le scepticisme et, sous toutes les formes, le sentiment d'un mal du siècle. C'est Eminescu qui sépare, au fond, les eaux dans le lyrisme du 1870, en se délimitant, par un pathétique éloge de la génération précédente de Bolintineanu et Alecsandri et, en même temps, de la mentalité parasite des imitateurs de son temps.

Mots-cle: les poètes mineurs, les modèles littéraires, le romantisme méditerranéen et allemand, la poésie intimiste, la poétique du malheur dans le lyrisme

Thierry de MONTBRIAL

Poate exista o politică culturală europeană?

Abstract

Pornind de la considerentul că Europa este, înainte de toate, o realitate geografică cu granițe imprecise și una dintre cele mai dens populate, autorul își propune să definească, în cadru continental, conceptul de cultură europeană. Studiul are în vedere aspectele interferente geografico-identitar și politic, în cadrul cărora constată că, deocamdată, Europa comunitară este o construcție politică în curs de realizare. Nici mentalitățile popoarelor care o locuiesc nu oferă răspunsul mulțumitor deorece, de pildă, anglo-saxonii au o viziune reductivă și economistă, în timp ce , alte națiuni, precum cele de origine latină împărtășesc convingeri mai degrabă culturale. De aceea, autorul folosește termenul de cultură în accepțiunea cea mai largă, antropologică și sociologică, de “Republică a Literelor”, considerând că un răspuns coerent asupra acestei chestiuni ar putea veni din sfera dialogului academic.

Cuvinte-cheie: Cultura, continent, armonizare, construcție europeană

Starting from the reason that Europe is, above all, a geographical reality with uncertain borders and one of the most densely populated, the author aims to define the concept of European culture in a continental frame. The study takes into consideration the geographic identity and politically interfering aspects within which it is found that, for the moment, the communitarian Europe is a political construction in course of being defined. Neither the mentalities of the peoples inhabiting it can offer a satisfying answer because, for instance, the Anglo-Saxons have a reductive and economist vision, while other nations, such as those with a Latin origin, share rather cultural beliefs. That is why the author uses the term of culture in a broader, anthropological and sociological acception, that of “Republic of Letters”, considering that a coherent answer for this question could come from the area of academic dialogue.

Keywords: Culture, continent, harmonization, European construction

Eugen SIMION

Portret neconvențional

Abstract

Autorul consemnează că Adrian Păunescu ar fi împlinit în această lună 70 de ani. Contemporanii au avut opinii divergente, contrare, în ceea ce privește opera și chiar viața sa. Poetul a scris enorm, mult și repede, de cele mai multe ori bine, iar în clipele de grație, a compus poeme memorabile. Păunescu a dat generației în blugi speranța că nu-i totul pierdut, dar a scris și poezii dedicate lui Ceaușescu. Poetul și omul erau atipici, personalitatea sa rămânând controversată și după moarte, când are admiratori inflexibili și denigratori incoruptibili. Opinia autorului este că, dincolo de tumultul pe care îl provoacă în continuare, Adrian Păunescu rămâne, după Arghezi, un mare poet social.

Cuvinte-cheie: *Adrian Păunescu, creație, polemică, poezie socială*

The author notes that Adrian Păunescu would have turned 70 this month. His contemporaries had diverging, contrary opinions regarding his work and even his life. The poet wrote enormously, a lot and fast, most of the times well, and in his graceful moments he composed memorable poems. Păunescu gave hope to the generation wearing jeans, that not everything is lost, but he also wrote poems dedicated to Ceaușescu. The poet and the man were atypical, his personality being controversial even after death, when he has inflexible admirers and incorruptible denigrators. The author's opinion is that, beyond the hubbub that he still causes, Adrian Păunescu remains, after Arghezi, a great social poet.

Keywords: *Adrian Păunescu, creation, polemic, social poetry*

Jeana MORĂRESCU
**Toma George Maiorescu
și „Pământul minat
al speranței”**

Résumé

Prezentăm în articolul următor nu doar ecologist practicant – ci și autorul unui sistem de gândire voit „vizionar”: Ecosofia. Nu are importanță dacă personal – o să-l privim și prin lentila utopiei. Este poetul Toma George Maiorescu. De fapt, scriitorul - care e și autorul unei proze rămase străină opiniei publice, din pricina prodigioasei recidivări lirice a apetitului său reflexiv. O proză ce se situează în vederile noastre, chiar deasupra poeziei, aceluiași.

Cuvinte-cheie: poetul Toma George Maiorescu, ecosofia, proză reflexivă, autobiografie paradoxală

Nous présentons dans l'article suivant non pas seulement un écologiste pratiquant, mais l'auteur d'un système de pensée volontairement "visionnaire": Ecosophie. Ce n'est pas important si nous allons le regarder sous la loupe de l'utopie. L'objet de notre description est le poète Toma George Maiorescu. En réalité, il est aussi l'écrivain des écrits en prose, assez étrangère au public, à cause de sa prodigieuse reprise poétique d'un appétit réfléchi. C'est une prose qui se situe, de notre point de vue, même au-dessus de la poésie de cet auteur.

Mots-cle: le poète Toma George Maiorescu, ecosophie, prose pensante, autobiographie paradoxale

Marian BARBU
După 75 de ani
**Octavian Goga - treptele
devenirii în vârtoarea vieții**

Résumé

Expunerea următoare reprezintă un omagiu adus poetului și scriitorului Octavian Goga la 75 de ani de când a trecut în neființă. Este o datorie morală și se cuvine să-i oferim omului, scriitorului, diplomatului, ziaristului, traducătorului, românului dăruit de Dumnezeu cu mari virtuți, dar și cu neînțelese scăpări politice, drept pildă, deloc vremelnică pentru urmași, o cinstită și mai dreaptă evocare.

Cuvinte-cheie: Octavian Goga, in memoriam, spațiul european, literatura română, neamul românesc.

L'exposé qui s'ensuit représente un hommage rendu au poète et à l'écrivain Octavian Goga, après 75 ans depuis sa mort. C'est un devoir moral et il est de mise d'offrir à l'homme, à l'écrivain, au diplomate, au journaliste, au traducteur, au Roumain doué par Dieu de grands vertus, mais possédant en même temps de traits obscurs sur le plan politique, une honnête et plus juste évocation.

Mots-cle: Octavian Goga, in memoriam, l'espace européen, littérature roumaine, la nation roumaine

Caius Traian DRAGOMIR
**Progresul istoric și
costurile sale umane**

Abstract

Toate marile revoluții au implicat sacrificii incalculabile – totuși acestea au adus în lume valorile autentice ale modernității. Sunt luate în considerație atât sub raportul sacrificiilor cât și sub cel al progresului istoric, Revoluția Americană, Marea Revoluție Franceză și Revoluția Sovietică.

Cuvinte-cheie: revoluții, sacrificii istorice, progresul, evoluția umană.

All the great revolutions involved huge sacrifices – however, they brought in the world the true values of modernity. In the text, it is considered the relation between the human sacrifices and the historical progress in the cases of three revolutions: American, French, and Soviet.

Keywords: revolutions, historical sacrifices, progress, human evolution

Alina CRIHANĂ

Identitate și memorie în contextul românesc posttotalitar: perspective interdisciplinare

Abstract

Grefate pe contextul unei noi „cenzuri”, intim legată de instrumentalizarea abuzivă – la nivelul memoriei culturale și colective – a unor practici având ca efect, în ultimă analiză, un „abuz al uitării” (P. Ricoeur), narațiunile revizioniste contemporane antrenează, dincolo de o serie de „disonanțe identitare” (A. Mucchielli) la nivelul grupurilor de apartenență ale actorilor sociali, o gravă criză morală și culturală. Pornind de la inventarierea și analiza unor scenarii identitare redundante în narațiunile legitimizează actuale, cercetarea noastră își propune o reflecție interdisciplinară – tributară (psiholo)sociologiei, hermeneuticii și, într-o măsură mai mică, teoriei recepției – asupra raporturilor dintre memorie și identitate în contextul socio-cultural posttotalitar.

Cuvinte-cheie: narațiuni identitare, revizionism „est-etic”, „memorie manipulată”, „abuz al uitării”, criză identitară, „rezistență prin estetic”

Within the context of a new “censorship” intrinsically related to the abusive manipulation – at the level of cultural collective memory – of practices that ultimately result in “abusing forgetfulness” (P. Ricoeur), contemporary revisionist narratives imply, besides “identity dissonances” (A. Mucchielli) within various groups that social actors belong to, a serious moral and cultural crisis. Starting from the survey and the analysis of redundant identity scenarios in contemporary legitimizing narratives, the paper proposes an interdisciplinary investigation, tributary to (psycho)sociology, hermeneutics and, less, to reception theory, of the relationships between memory and identity within the socio-cultural frame of the post-totalitarian society.

Keywords: identity-focused narratives, ‘east-ethical’ revisionism, ‘manipulated memory’, ‘abuse of forgetting’, identity crisis, “resistance through aesthetics”.

Narcis ZĂRNESCU

Projet pour une transanthropologie virtuelle

Résumé

Studiul se construiește pe ipoteza că orice corp este o interfață între viață și moarte. În acest spațiu discret și limitat, hermeneutul poate descifra atât limbajul « academic » al corpului, dar și argoul ascuns cu pudoare. Atunci când corpul însă devine o marfă, « marfizarea » corpului și a spiritului are drept efect de-erotizarea vieții sociale. Există în ființa umană un conflict ternar, între trei corpuri: corpul organic, mașină de trăit, corpul fantasmatic, visat, făcut din imagini, modelate de inconștient, subconștient și conștient, și, în sfârșit, corpul instituit sau instituțional, codificat de normele culturale și de convențiile sociale. Eseul se află, așadar, în căutarea acestor trei corpuri ipotetice.

Cuvinte-cheie: transantropologie virtuală, corp colectiv, intercorporeitate, decorporeitate, colonizarea trăitului, dezerotizare, transvocalizare, propaideia, paideia

Afin de déceler non seulement le langage « académique » du corps, mais aussi son argot caché, les significations manquées ou refoulées, le corps devrait être considéré une interface: entre la vie et la mort. Mais si le corps devient une marchandise, la marchandisation des corps et des esprits aura comme effet la désérotisation de la vie sociale. Il y a en nous, dans l'être humain un conflit entre trois corps: le corps organique, machine à vivre, le corps fantasmatique, rêvé, fait d'images que nous nous forgeons intérieurement, où l'inconscient a sa part, et enfin le corps institué, celui que nous devons avoir au regard des normes culturelles, des conventions sociales. Cet essai est en quête de ces trois corps hypothétiques.

Mots-clefs: transanthropologie virtuelle, corps collectif, intercorporéité, décorporéité, colonisation du vécu, désérotisation, transvocalisation, propaideia, paideia

Alunița COFAN

**Pamfletul arghezian sau
“arta de a spurca frumos” (II)**

Résumé

Ne ocupăm în studiul ce urmează de analiza prozei pamfletare a lui Arghezi sub aspectul realizării figurilor stilistice proprii grotescului. Este o analiză microscopică la nivelul textelor ce formează un corpus stilistic unitar, texte eşalonate pe o durată de 35 de ani din viața scriitorului. În aceste pamflete, grotescul își relevă apartenența sa la estetica violentă a comicului satiric, al sarcasmului, al trivialului și umorului macabru..

Cuvinte-cheie: scrieri pamfletare, T. Arghezi, estetica grotescului, estetica comicului satiric, analiză stilistică

Nous nous occupons dans l'étude suivante de l'analyse des pamphlets d'Arghezi sous l'aspect de la réalisation des tropes spécifiques au grotesque. C'est une analyse microscopique au niveau des textes qui forment un corpus stylistique unitaire, textes qui sont échelonnés sur 35 ans de la vie de l'écrivain. Dans ces pamphlets, le grotesque relève son appartenance à l'esthétique violente du comique satirique, du sarcasme, du trivial et de l'humour macabre.

Mots-cle: les pamphlets, T. Arghezi, l'esthétique du grotesque, l'esthétique du comique satirique, analyse stylistique

Sorin IVAN

Ion Caraion - un Profet al Nimicului

Abstract

Poezia lui Ion Caraion se naște dintr-o viziune nihilistă asupra lumii, cu rădăcini adânci în existența complicată și tragică a poetului. Omul viețuiește singur într-o lume dominată de cruzime și absurd, universul însuși stă sub semnul Neființei. Singurătatea, nefericirea, moartea definesc condiția ființei, victimă a destinului implacabil și a hazardului. În acest univers, existența înseamnă suferință, în așteptarea sfârșitului iminent, viața este o comedie macabră, iar dragostea e pseudonimul morții. În ontologia negativă a lui Caraion, a fi înseamnă a suferi, ființarea este prima treaptă a transgresiei spre neant, o traversare a Styxului, apa de apoi, în luntrea lui Charon. Poezia lui exprimă eșecul existențial al omului, imposibilitatea fericirii, supremația morții asupra creației. Din această perspectivă, opera poetică a lui Caraion este o utopie negativă, un tratat de nefericire, o carte a morții. Poetul este un Iov lipsit de credință și de speranță, care nu-și acceptă condiția și denunță, revoltat împotriva lumii și a transcendenței, absurdul existenței într-un univers terorizat de moarte. Într-o poezie a crizei de intensitate culminantă, cu extraordinare consecințe estetice, poezia lui Caraion este revelația, născută din suferință, a unui tragic profet al Nimicului.

Cuvinte-cheie: viziune nihilistă, existență tragică, eșec existențial, nefericire, utopie negativă, carte a morții.

Ion Caraion's poetry is born from a nihilistic view of the world, with deep roots in the poet's complicated and tragic existence. The man lives alone in a world dominated by cruelty and absurd, the universe itself is under the sign of the Non-being. Loneliness, unhappiness, death define the human being's condition, a victim of the implacable fate and hazard. In this universe, existence means suffering, towards an imminent end, life is a macabre comedy, and love is the pseudonym of death. In Caraion's negative ontology, to be means to suffer, being is the first step of the transgression to nothingness, the crossing of the Styx, the water of the end, in Charon's boat. His poetry expresses the human being's existential failure, the impossibility of happiness, the supremacy of death over creation. From this perspective, Caraion's poetic work is a dystopia, a treatise on unhappiness, a book of death. The poet is a Job without faith and hope, who would not accept his condition and denounces, revolted against the world and transcendence, the absurd of the existence in a universe terrorized by death. In a poetics of the crisis of culminant intensity, with extraordinary aesthetic consequences, Caraion's poetry is the revelation, born from suffering, of a tragic prophet of Nothingness.

Keywords: nihilistic vision, tragic existence, existential failure, unhappiness, dystopia, book of death

Virgil TĂNASE
**Scrisoare adresată unui tânăr
despre cartea lui Alex Leo
Șerban *La planète Proust***

Résumé

Această scrisoare face parte dintr-o serie mai lungă care va fi publicată într-un roman epistolar al zilelor noastre, conceput de Virgil Tănase, scriitor român de limbă franceză și regizor de teatru, este consacrată memoriei criticului de film Alex Leo Șerban și ultimei lui cărți Planeta Proust, scoasă cu puțin înainte de moartea acestuia.

Cuvinte-cheie: Alex Leo Șerban, Planeta Proust, roman epistolar, memorii, corespondență

Cette lettre fait partie d'une série plus longue qui sera publiée dans un roman épistolaire de nos jours, conçu par Virgil Tănase, écrivain roumain d'expression française et metteur en scène de théâtre, est consacrée à la mémoire du critique de film Alex Leo Șerban et à son dernier livre La planète Proust, sorti peu avant sa mort.

Mots-cle: Alex Leo Șerban, La planète Proust, roman épistolaire, mémoires, correspondance

Napoleon POP
Valeriu IOAN-FRANC

Politica monetară și criza datoriilor suverane din perspectivă geopolitică

Abstract

Globalizarea a dat noi caracteristici și conotații contaminării economice, ca efect al liberalizării mișcărilor de capital. Dar nu liberalizarea în sine este cauza contaminării economice în sens negativ (se transmite doar răul de la o economie la alta), ci disproporția între capitalurile productive și cele speculative, ca reflectare a disproporției masive dintre economia reală și cea financiară la nivel global. Numai cursul de schimb este prețul care permite alocarea relativ optimă a resurselor între economiile naționale la nivel global. Aceasta este esența articolului de față, pe care autorii îl propun cititorilor ca o contribuție spre fundamentarea rolului și locului băncilor centrale în calea spre o monedă globală.

Cuvinte-cheie: politică monetară, curs de schimb, bănci centrale, globalizare economică

Globalization has given new features and connotations to economical contamination, as a result of the liberalization of capital movements. Liberalization itself is not the cause of economic contamination in the negative way (only the bad part is transmitted from an economy to another), but the disproportion between productive and speculative capitals, as a reflection of the massive disproportion between real and financial economy, at globally level. This is the essence of present article, the authors proposing it as a contribution towards the establishment of the role and place of central banks on the way to a global currency.

Keywords: monetary policy, exchange rate, central banks, economic globalization